

- KRONIKY -
NARNIJE

STRIEBORNÁ STOLIČKA

C. S. LEWIS

SLOVART

**STRIEBORNÁ
STOLIČKA**

KRONIKY NARNIE

STRIEBORNÁ
STOLIČKA

C. S. Lewis

Ilustrácie Pauline Baynesová

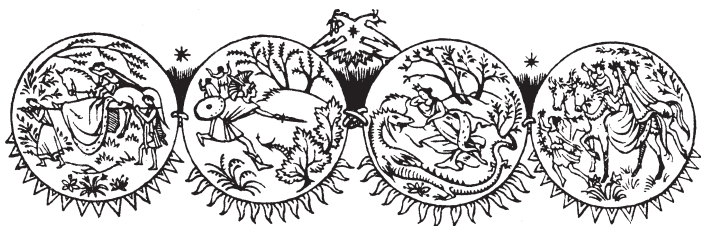

VYDAVATEĽSTVO SLOVART

The Silver Chair Copyright © CS Lewis Pte Ltd 1953
Inside illustrations by Pauline Baynes
Published under licenses from The CS Lewis Company Ltd.
Copyright © CS Lewis Pte Ltd 1955, 1950, 1954, 1951, 1952, 1953, 1956
Cover art by Cliff Nielsen, copyright © CS Lewis Pte Ltd 2002
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2006
Translation © Patrick Frank 2006

ISBN 80-8085-072-0

Venované Nicholasovi Hardiemu

MAPA
NEHOSTINNÉHO
SEVERU

LADŤOVIA
DIVOČINA

VELKÁ RIEKA

HARTFANG

zříceniny Mesta obrov

O'BŘI MOST

TEMNÉ VŘESOVISKO

ROKLINA

MARCIAŘIČKA

MOČTRISKA

NARNIA

MORÉ

Za telocvičňou

Bol nepekný jesenný deň a Jill Polová ticho plakala za telocvičňou.

Plakala, lebo ju šikanovali. Toto nemá byť kniha o škole, preto sa budem snažiť hovoriť čo najmenej aj o tej, do ktorej Jill chodila. Nebolo by to príjemné čítanie. Tá škola bola koedukačná, čo znamená, že do nej chodili dievčatá aj chlapci. Takýmto školám sa hovorilo aj „zmiešané“, nebola však ani zďaleka taká domiešaná ako myslenie ľudí, ktorí ju riadili. Títo ľudia si totiž zobrali do hlavy, že chlapci a dievčatá si môžu robiť, čo sa im zachce. Bohužiaľ, desať či pätnásť najsilnejších chlapcov a dievčat na škole sa rozhodlo, že im sa najviac zo všetkého chce šikanovať ostatných. Diali sa tam hrozné, nechutné veci, ktoré by na normálnej škole učitelia bleskovo odhalili a zarazili, no na tejto s tým nikto nič nerobil. Aj keď sa na ne občas prišlo, tí, ktorí ich robili, neboli vylúčení zo školy ani inak potrestaní. Riaditeľka jednoducho vyhlásila, že ide o zaujímavé psychologické príklady, dala si ich zavolať a celé hodiny sa s nimi rozprávala. No a z tých,

ktorí vedeli, čo jej povedať, sa nakoniec napriek všetkému stávali jej obľúbenci.

Práve preto Jill Polová v ten nepekný jesenný deň ticho plakala na cestičke medzi zadnou stenou telocvične a kríkmí. Ešte sa ani zďaleka nestihla upokojiť, keď sa spoza rohu vynoril veselo si pohvizdujúci chlapec s rukami vo vreckách. Takmer do nej vrazil.

„Dávaj pozor!“ okríkla ho.

„Dobre, dobre,“ ohradil sa. „Nemusíš kvôli tomu hnedť...“ pokračoval, potom si však všimol jej výraz. „No teda, Polová!“ zvolal. „Čo sa deje?“

Jill namiesto odpovede iba strúhala grimasy – také, aké sa vám objavujú na tvári, keď chcete niečo povedať, no viete, že namiesto toho sa asi znova rozplačete.

„No jasné! Ako zvyčajne, zasa oni,“ vyhlásil chlapec zachmúrene a zastrčil si ruky ešte hlbšie do vreciek.

Iba na to mlčky prikývla. Ak by aj dokázala zo seba niečo dostať, bolo by to zbytočné. Obaja vedeli, o čo ide.

„Pozri sa,“ nadhodil chlapec, „nemá absolútne zmysel...“

Myslel to dobre, no nechtiac to vyslovil tónom človeka, ktorý sa chystá na dlhé mravokárne kázanie. Jill to poriadne rozčertilo, ako sa to už niekedy stáva, keď vás vyrušia v takomto rozporení.

„Choď do frasa a staraj sa o seba, dobre?! Nikto ťa neprosil, aby si sa mi natískal, no nie? Čo tu chceš? Horovať mi, čo by som mala robiť? Vravieť, že by sme sa

im všetci mali podlizovať a obskakovať okolo nich tak ako ty?“

„Ale, no tak!“ bránil sa chlapec sadajúc si na trávna-
tý svah pod kríkmi a veľmi rýchlo znova vstávajúc, lebo
tráva bola celá mokrá. Volal sa Eustace Scrubb a vôbec
nebol zlý.

„Polová!“ pokračoval. „To nie je fér! Vari som niečo
také v tomto roku robil? Vari som sa nepostavil Carte-
rovi kvôli tomu zajacovi? Vari som neudržal to tajomstvo
o Spivvinovcoch, aj keď ma mučili? Vari som...“

„Ja... neviem, a je mi to jedno,“ vzlykala Jill.

Eustace videl, že sa ešte vždy celkom nespamätala, a tak
jej celkom rozumne ponúkol mentolku. Aj on si jednu dal.
Zakrátko už Jill videla všetko v oveľa lepšom svetle.

„Prepáč, Scrubb,“ povedala mu. „Nebolo to fér. Naozaj
si to všetko robil – v tomto roku.“

„Na minulý radšej nespomínaj,“ navrhol rýchlo. „Vte-
dy som bol celkom iný. Bol som... Fúj! Bol som ne-
chutný.“

„No... Pravdu povediac, je to tak,“ vyhlásila.

„Myslíš teda, že som sa zmenil?“ spýtal sa jej.

„A nielen ja,“ odvetila. „Všetci to vravia. Aj oni si to všim-
li. Eleanor Blakistonová včera počula, ako o tom Adela
Pennyfatherová hovorí v šatni. Vraj povedala: ‚Nieкто
musíte chytiť toho Scrubba. Tento rok sa nám nejako
zopsul. Nabudúce sa asi budeme venovať jemu.‘“

Eustace sa podvedome zachvel. Všetci v Modernej experimentálnej škole vedeli, čo znamená, keď sa mu chystajú venovať práve „oni“.

Obe deti chvíľu mlčali, takže ticho narúšali iba kvapky vody padajúce z listov vavrína.

„Prečo si sa vlastne tak veľmi zmenil?“ spýtala sa napokon Jill.

„Cez prázdniny som zažil veľmi čudné veci,“ odvetil tajuplne.

„Aké?“ vyzvedala.

Dlho jej na to neodpovedal, nakoniec však vyhlásil: „Pozri sa, my dvaja túto školu neznášame tak ako máločo na svete, nemám pravdu?“

„Na mňa to určite platí,“ prikývla Jill.

„Tak potom ti asi môžem veriť.“

„To je od teba milé,“ zamrmlala.

„Áno, ale... Vieš, Polová, je to ohromné tajomstvo. Dokážeš mlčať o niečom tak hrozne tajnom? Mám na mysli niečo také, na čom by sa tu všetci iba smiali.“

„Nikdy som to neskúšala,“ odvetila zamyslene, „ale myslím, že áno.“

„Verila by si mi, keby som ti povedal, že som bol cez prázdniny preč z nášho sveta – v nejakom celkom inom?“

„Nechápala by som, ako to myslíš.“

„Tak potom ťa radšej inými svetmi nebudem zaťažovať. Predpokladajme, že by som ti povedal, že som bol nie-

kde, kde zvieratá normálne rozprávajú a kde sú... ehm... draky a kúzla a... no, všetky možné veci, o ktorých sa píše v rozprávkach.“ Pri týchto slovách ho premožol pocit nekonečnej trápnosti, až z toho celý očervenel.

„Ako si sa tam dostal?“ vyzvedala Jill. Aj ona sa odrazu cítila akási nesvoja.

„Jediným možným spôsobom – pomocou mágie,“ prezradil jej takmer pošepky. „Bol som s bratancom a sesternicou. Jednoducho nás to... vtiahlo dnu. Oni dvaja tam už boli aj predtým.“

Teraz, keď si šepekali, to Jill odrazu pripadalo oveľa menej neveriteľné. Potom ju však premožlo hrozné podozrenie, a na moment sa zatvárila ako rozzúrená tigrica.

„Ak si zo mňa strieľaš, už nikdy s tebou neprehovorím ani pol slova!“ zvolala.

„Nestrieľam si z teba,“ uistil ju. „Prisahám, je to tak. Prisahám na... na čo len chceš.“ (Na inej škole by zrejme povedal „prisahám na Bibliu“, ale v Modernej experimentálnej škole neboli Biblie dovolené.)

„Dobre,“ upokojila sa Jill. „Verím ti.“

„A nikomu to nepovieš?“

„Za čo ma máš?“

Oboch ich premáhalo čoraz väčšie nadšenie. Bolo by im možno aj vydržalo, keby sa Jill neobrátila. To, čo pred sebou videla, bola bezútešná jeseň so všetkým, čo k nej patrí, a ešte bezútešnejšia Moderná experimentálna ško-

la (do konca polroka im ostávalo ešte nekonečných jedenásť týždňov), a tak sa jednoducho musela spýtať: „Ale načo je to vlastne dobré? Teraz nie sme tam, ale tu, a nemáme sa tam ako dostať. Alebo áno?“

„Práve o tom som uvažoval,“ pripustil Eustace. „Keď som odtiaľ odchádzal naspäť do nášho sveta, niekto veľmi dôležitý vravel, že Pevensiovcí – môj bratanec a sesternica – sa tam už nikdy nevrátia. Vieš, boli tam už tri razy, takže si asi užili všetko, čo mohli. Mne to však nepovedal. Určite by ma nevynechal, keby nechcel naznačiť, že sa mám vrátiť, no nie? A teraz mi napadlo, či by sme predsa len... nemohli nejako...“

„Myslíš urobiť niečo, aby sa to stalo?“

Eustace prikývol.

„Čo keby sme nakreslili na zem kruh, vpísali doň čudné písmená a znaky a začali odriekavať zaklínadlá?“

„Nuž,“ odvetil Eustace po dlhšom premýšľaní, „myslím, že práve na niečo také som myslel, aj keď som to nepovedal nahlas. Lenže teraz, keď si to už nadhodila, sa mi zdá, že všetky tie kruhy a zaklínadlá sú jedna veľká volovina. Jemu by sa určite nepáčili. Vyzeralo by to, akoby sme ho nútili niečo urobiť, a to je nezmysel. Na druhej strane je pravda, že odpoveď pozná len on sám.“

„Kto je vlastne ten človek, o ktorom stále hovoríš?“

„Tam mu hovoria Aslan,“ odvetil Eustace.

„To je ale nezvyčajné meno!“

„Ani zďaleka nie také nezvyčajné ako on sám,“ vyhlásil Eustace vážne. „Ale poďme to skúsiť. Určite nič nepokazíme, ak ho iba zdvorilo požiadame. Postavme sa vedľa seba – takto – a vystríme ruky pred seba s dlaňami nadol, ako to robia na Ramanduovom ostrove...“

„Kde?“

„O tom ti porozprávam niekedy inokedy. Asi by sme sa tiež mali otočiť k východu. Tak sa pozrime... Kde je východ?“

„Neviem,“ odvetila úprimne Jill.

„Pre dievčatá je typické, že nikdy nevedia určiť svetové strany,“ zamrmal Eustace.

„Ani ty to nevieš,“ odsekla Jill.

„Ale áno, viem, ibaže ma stále prerušuješ. Aha, už to mám. Východ je tam, za tými vavrínmi. Mohla by si to celé opakovať po mne?“

„Akože čo?“

„No predsa to, čo budem hovoriť,“ povedal jej. „Takže...“
Zhlboka sa nadýchol a spustil: „Aslan, Aslan, Aslan!“

„Aslan, Aslan, Aslan!“ zopakovala po ňom Jill.

„Prosíme ťa, pusti nás oboch do...“

V tej chvíli sa spoza opačného rohu budovy ozvalo: „Polová? Jasně, že viem, kde je. Rumádzga vzadu za te-locvičnou. Mám ju priviesť?“

Jill a Eustace sa na seba letmo pozreli a hneď nato zmizli za vavrínmi, kde sa začínal strmý svah. Štverali sa po ňom rýchlosťou, za ktorú by sa nikto nemusel hanbiť.

(Vďaka pozoruhodným metódam používaným v Modernej experimentálnej škole sa v nej nik nenaučil poriadne francúzštinu, matematiku alebo latinčinu či niečo podobné, no zato vedel neuveriteľne rýchlo a ticho utekať, keď po ňom išli „oni“.)

Asi po minúte štverania zastali a započúvali sa. Podľa zvukov zdola bolo jasné, že ich niekto prenasleduje.

„Kiežby tak boli zasa otvorené dvere!“ vzdychol si Eustace a Jill nadšene prikývla. Hore nad kríkmi sa totiž nachádzal vysoký kamenný múr s dverami, ktorými sa dalo dostať na vresovisko za školou. Bývali síce takmer vždy zamknuté, no stalo sa už aj to, že ich deti našli odo-

mknuté. Možno to bolo iba jeden raz, no aj tak si viete predstaviť, ako sa to medzi žiakmi rozchýrilo a koľkí sa ich s nádejou pokúšali otvoriť, pretože by to bol fantastický spôsob, ako sa dostať z areálu školy bez toho, aby ich niekto videl.

Jill a Eustace, ktorí už boli z toľkého štvierania medzi kríkmí celí rozhorúčení, zastali pred múrom a sťažka od-
dychovali. Nachádzali sa neďaleko dverí - ako zvyčajne, poriadne zavretých.

„Určite to nebude na nič,“ nadhodil Eustace siahajúc po kľučke. „Ojoj! No teda!“ dodal rýchlo, pretože zámka mu nekládla odpor a dvere sa otvorili.

Len pred chvíľou boli odhodlaní bleskovo ujsť na druhú stranu, ak budú mať to šťastie a nájdú dvere odomknuté, no keď ich nakoniec skutočne otvorili, obaja ostali nehybne stáť. To, čo za nimi zazreli, bolo totiž celkom iné, ako čakali.

Predpokladali, že uvidia sivý svah porastený šedivníkom, stúpajúci až k bodu, kde sa nad ním začínala ponurá jesenná obloha, no namiesto toho ich privítalo ostré slnečné svetlo. Prenikalo cez otvorené dvere tak, ako svetlo jasného letného dňa preniká do garáže, keď ju otvoríte. Kvapky vody na tráve sa v ňom ligotali ako koráliky a na Jillinej tvári bolo jasne vidieť šmuhy po tom, ako si utierala slzy. Navyše, to slnko žiarilo z niečoho, čo spreď dverí vyzeralo ako celkom iný svet. Videli tam hladký tráv-

nik, hustejší a zelenší ako ktorýkoľvek v našom svete, nad ním modrú oblohu a všade naokolo poletujúce čudesné tvory takých prenikavých farieb, že to pokojne mohli byť lietajúce drahokamy alebo obrovské motýle.

Jill síce práve po niečom takom túžila, teraz ju to však dosť vyľakalo. Pozrela sa na Eustacea a zistila, že ani on na tom nie je oveľa lepšie.

„Tak poď, Polová,“ povedal jej bez dychu.

„A môžeme sa odtiaľ aj vrátiť?“ spýtala sa ho. „Je to bezpečné?“

V tej chvíli sa zdola ozval zlomyseľný hlas plný nenávisťi. „No tak, Polová! Všetci vieme, že sa skrývaš tam hore. Už aj sa vráť!“ Bola to Edith Jacklová – sama nepatrila k „nim“, no bola jednou z ich obdivovateľiek a rada im prislúhovala.

„Rýchlo!“ rozhodol sa Eustace. „Chyť sa ma za ruku. Nesmieme sa nechať rozdeliť.“ No a kým si Jill uvedomila, čo to vlastne robí, pevne ju chytil a prešiel s ňou cez dvere preč zo školského areálu, Anglicka aj celého nášho sveta. Ocitli sa na druhej strane.

Hlas Edith Jacklovej ustal tak prudko, ako keď vypnete rádio. Okamžite ho vystriedali celkom iné zvuky prichádzajúce zo všetkých

